

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

23 iunie 2015

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție
în componență:

Președinte Nicolae Gordilă,
Judecători Iurie Diaconu, Elena Covalenco, Liliana Catan,
Ion Guzun,

judecînd în ședința de judecată, fără citarea părților la proces, recursul ordinar declarat de procuror împotriva sentinței Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 28 august 2014 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 martie 2015, în privința inculpatului

Onica Vasile Spiridon, născut la 02 mai 1993, originar și locuitor al s. Măgdăcești, r-nul Criuleni, cetățean al R. Moldova, fără antecedente penale;

	<i>Termenul de examinare a cauzei</i>
<i>în instanța de fond:</i>	<i>07 martie – 28 august 2014,</i>
<i>în instanța de apel:</i>	<i>10 septembrie 2014 – 17 martie 2015,</i>
<i>în instanța de recurs:</i>	<i>08 mai – 23 iunie 2015;</i>

Asupra recursului menționat, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 28 august 2014, Onica Vasile a fost achitat de sub învinuirea comiterii infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal, din motiv că fapta nu a fost săvârșită de inculpat.

2. În fapt, instanța de fond a constatat că Onica Vasile este învinuit că la 29 noiembrie 2013, în perioada de timp de la 10:30 pînă la 11:00, aflîndu-se în auditoriul 704 al Universității „Perspectiva” din mun. Chișinău, str. Alba Iulia, a sustras pe ascuns, de pe o bancă, telefonul mobil de model „Samsung Galaxi S4

mini”, cu nr. de IMEI 357963052293824, în care era introdusă cartela SIM cu nr. 061039727, care aparțineau Alionei Danii, cauzându-i astfel un prejudiciu material considerabil, în valoare de 6000 lei.

Acțiunile inculpatului au fost calificate în baza art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal, ca furt, adică sustragere pe ascuns a bunurilor altei persoane, cu cauzarea de daune în proporții considerabile.

Instanța a reținut că inculpatul nu a recunoscut vina și a declarat că nu a furat telefonul lui Danii Aliona. Vre-un buletin de la Rusnac Mihaela sau de la altcineva nu a cerut. La piața de telefoane „Piața Basarabiei” nu a fost niciodată și nu a vândut nici un telefon.

Partea vătămată Danii Aliona, a relevat că a trecut în prima bancă la cererea unor colegi ca să-i ajute. Aceasta a durat înjur de 20 de minute, iar când s-a întors la banca unde se afla anterior a observat că lipsește telefonul mobil.

Martorul Rusnac Mihaela a indicat că la 29 noiembrie 2013, aflându-se cu alți colegi în auditoriul din Universitatea „Perspectiva”, a observat cum Vasile Onica a luat de pe banca unde se aflau lucrurile Alionei Danii un telefon și l-a pus în buzunar. Peste puțin timp, Onica Vasile a ieșit din auditoriu și i-a cerut buletinul de identitate, pentru a vinde un telefon mobil.

Martorul Britman Igor, vânzător de telefoane mobile de la piața Calea Basarabiei mun. Chișinău, în cadrul urmăririi penale a declarat că la 29 noiembrie 2013, aproximativ la orele 14:00, de el s-a apropiat o persoană de gen masculin care i-a propus să cumpere un telefon mobil, de culoare alb, la prețul de 200 euro. Persoana menționată nu avea asupra sa acte de identitate de aceea i-a lăsat copia buletinului unei prietene.

În cadrul prezentării spre recunoaștere după fotografie, martorul Britman I. l-a recunoscut pe inculpat.

Martorul Negrei M. a indicat că în ziua respectivă a văzut cum inculpatul a transmis ceva lui Rusnac M., iar ultima a spus „cu plăcere”.

Cu referire la probele invocate de acuzare, instanța de judecată a indicat că sunt insuficiente, contradictorii și nu corespund sarcinii constatării circumstanțelor care au importanță pentru cauză.

Nu a fost demonstrat incontestabil nici faptul că inculpatul a primit de la Mihaela buletinul, or, aceste circumstanțe sunt reținute doar în baza declarațiilor ultimei.

Este evidentă și neconcordanța dintre declarațiile martorului Britman I. date în cadrul urmăririi penale și cele date în cadrul cercetării judecătorești. Astfel, ultimul a declarat că telefonul l-a procurat la sfârșitul lunii noiembrie, între orele 14:00-16:00. Pe inculpat nu-l recunoaște îl vede pentru prima dată. Dacă ar fi fost în acea zi la el l-ar fi ținut minte. În timpul recunoașterii i-au fost prezentate aproximativ 5 fotografii și a arătat la persoana care i-a părut cunoscută. Dacă acea persoană la care a arătat este inculpatul din sală, atunci îi pare rău deoarece nu este persoana care i-a vândut telefonul și este absolut sigur de acest fapt.

Instanța de judecată nu a reținut ca probă procesul-verbal de recunoaștere a persoanei după fotografii din 28 ianuarie 2014 și a respins argumentul procurorului că declarațiile martorului Britman I. date în ședința de judecată urmează a fi

apreciate critic, grație faptului că dacă telefonul i-ar fi fost vândut de altă persoană, martorul nu ar fi putut să-l recunoască după fotografii.

Procesul-verbal de recunoaștere a inculpatului nu poate fi considerat întemeiat, întrucât nu conține particularități certe pentru identificarea ultimului, nu conține o descriere clară nici a hainelor, a înfățișării, nici a caracteristicilor feței. În plus, în situația în care inculpatul nu s-a eschivat de a se prezenta la organul de urmărire penală, este neîntemeiată necesitatea efectuării recunoașterii după fotografii.

În același context, nu sunt relevante declarațiile martorilor Talpă A. și Ștudner A., la care face referire acuzarea, dat fiind că acestea nu conțin careva informații ce ar indica în mod incontestabil sau măcar indirect că telefonul a fost sustras de inculpat.

3. Procurorul a declarat apel, solicitând casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul să fie condamnat în baza art. 186 alin. (2) lit. d), 90 Cod penal, la 2 ani închisoare, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un termen de probă de 2 ani.

Apelantul a invocat că vinovăția inculpatului este dovedită incontestabil prin probele administrate. Astfel martorul Rusnac M. a indicat că la 29.11.2013, aflându-se cu alți colegi în auditoriul din Universitatea „Perspectiva” a văzut cum inculpatul a luat de pe banca unde se aflau lucrurile Danii A. un telefon și l-a pus în buzunar. Ulterior, peste anumit timp, din auditoriul a ieșit inculpatul și a cerut de la ea buletinul de identitate pentru a vinde un telefon. De asemenea, martorul a declarat, că telefonul era de culoare roșie sau roz.

Vinovăția inculpatului este demonstrată și prin declarațiile martorului Britman I. care a declarat că de el s-a apropiat o persoană de gen masculin care i-a vândut telefonul mobil de model „Samsung Galaxy S4 mini”, prezentându-i totodată copia buletinului de identitate a prietenei sale, motivând că locuiește în afara orașului și actele pe telefon și buletinul au rămas acasă. În cadrul prezentării spre recunoaștere după fotografie, l-a recunoscut pe inculpat ca fiind persoana care i-a vândut telefonul mobil de model „Samsung Galaxy S4 mini”. Cu toate că martorul în instanța de judecată nu l-a recunoscut pe inculpat, nerecunoașterea acestuia în ședința de judecată nu are nicio forță probatorie, deoarece această acțiune nu se încadrează în mijloace de probă prevăzute de art. 93 alin. (2) Cod de procedură penală.

Martorul Britman I., a indicat expres că recunoaște persoană respectivă după forma feței, nasului, poziția ochilor, părul și alte caracteristici reieșind de capacitățile sale descriptive și de nivelul de dezvoltare a lexiconului și limbajului său, fără careva presiuni sau sugestii din partea organului de urmărire penală, fiindu-i prezentate fotografiile cu încă 4 persoane care nu se deosebesc esențial între ele. Astfel, procedura legală a fost respectată, iar instanța de judecată iarăși a interpretat probele din poziție unilaterală care pun la îndoială imparțialitatea acesteia.

În cazul în care inculpatul nu i-a vândut telefonul, dar o altă persoană cu absolut alte semnalmente, atunci martorul nici nu avea să-l recunoască.

Probele administrate demonstrează incontestabil vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate. Totodată, inculpatul în cadrul audierii singur a menționat că se afla lângă partea vătămată după comiterea furtului, însă în cazul în care nu el a comis infracțiunea, de unde el cunoștea când a fost comisă sustragerea.

4. Potrivit deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 martie 2015, apelul a fost respins ca nefondat.

Instanța de apel a reținut că situația de fapt reținută de instanța de fond corespunde probelor din dosar, care au fost apreciate corect, instanța de fond ajungând justificat la concluzia că nu a fost probat faptul săvârșirii de inculpat a infracțiunii incriminate.

Instanța de fond a indicat corect că există contradicții între declarațiile părții vătămate Darii A. și martorului Rusnac M. referitor la evenimentele descrise, fiind incert faptul că Rusnac M. a transmis buletinul său inculpatului în situația în care a cunoscut că a fost sustras un telefon mobil. Prima instanță a reținut corect că nu a fost demonstrat incontestabil nici faptul că inculpatul a primit de la Rusnac M. buletinul ultimei pentru a face copii, aceste circumstanțe fiind reținute doar în baza declarațiilor celei din urmă.

În acest context, martorul Negrei M. a declarat în ședința instanței de apel că Rusnac M. s-a apropiat de ea înainte de a avea loc ședința instanței de fond și a rugat-o să spună că a văzut cum inculpatul i-a cerut buletinul ei să facă o copie xerox, pentru ca declarațiile lor să fie identice în instanță, însă de fapt nu a fost așa.

Este evidentă și neconcordanța dintre declarațiile martorului Britman I. date în cadrul urmăririi penale, în baza cărora a fost formulată învinuirea procurorului și cele date în cadrul cercetării judecătorești. Astfel, în cadrul urmăririi penale, la prezentarea spre recunoaștere după fotografie, Britman I. l-a recunoscut pe inculpat ca fiind persoana care i-a vândut telefonul de model „Samsung Galaxy S4 mini”. În cadrul ședinței instanței de fond, Britman I. a declarat că este la 100% sigur că persoana prezentă în sala de ședințe, adică inculpatul, nu este persoana care i-a vândut telefonul.

În asemenea mod, declarațiile martorului Rusnac M. sunt contradictorii și trezesc suspiciuni, în special în situația în care a încercat să instige un alt martor de a da declarații care nu corespund realității, iar martorul Britman I., după ce l-a văzut pe inculpat în realitate, a declarat cu certitudine că nu această persoană i-a vândut telefonul mobil de model „Samsung Galaxy S4 mini”, confirmând certitudinea afirmațiilor sale.

În ședința instanței de apel, cu excepția probelor cercetate de către prima instanță, acuzatorul de stat nu a prezentat careva probe care ar confirma vinovăția inculpatului.

5. Procurorul a declarat recurs ordinar, în care solicită casarea acestei decizii și dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de apel, în alt complet de judecată.

Recurentul a invocat că vina inculpatului este dovedită prin probele administrate.

Martorului Rusnac M. a observat cum inculpatul a luat de pe banca unde se aflau lucrurile lui Danii A. un telefon mobil și l-a pus în buzunar. După aceasta, a sunat-o tata și ea a ieșit din birou. Peste aproximativ 20-30 minute din auditoriul a

ieșit inculpatul și a cerut de la ea buletinul ei de identitate, spunând că are nevoie urgent să vîndă un telefon. Ea i-a dat buletinul ei, după aproximativ 5 minute el i l-a întors.

La urmărirea penală, martorul Britman I. a declarat că inculpatul i-a spus că are buletinul prietenii sale. Așadar, înmînîndu-i copia buletinului și telefonul mobil, el i-a dat suma de 200 euro.

Potrivit procesului - verbal de recunoaștere a persoanei după fotografie, martorul Britman I. l-a recunoscut pe inculpat ca fiind persoana care i-a vîndut telefonul mobil de model „Samsung Galaxy S4 Mini”.

Divergențe în declarațiile martorului indicat nu sunt, deoarece la urmărirea penală Rusnac M. a declarat că a văzut „cum inculpatul a luat de pe banca unde se aflau lucrurile lui Danii A. un telefon mobil și l-a pus în buzunar”, iar în ședința de judecată martora a comunicat că „lucrurile Alionei erau lîngă geam pe bancă, iar Onica se afla în spatele băncii unde erau lucrurile și a văzut cum acesta a luat telefonul și l-a pus în buzunar”.

Afirmația instanțelor cu privire la incertitudinea transiterii buletinului de către martorul Rusnac M. inculpatului, în situația în care cunoștea despre furt, este combătută prin declarațiile aceluiași martor care a menționat în ședința de judecată că a „crezut că Onica a luat telefonul cu acordul părții vătămate”.

Nu este clară poziția instanțelor de judecată în partea ce ține de respingerea declarațiilor martorului Britman I. depuse la urmărirea penală și punerea la baza sentinței a celor depuse în ședința de judecată. Instanțele de judecată nu au elucidat în deplină măsura cauza divergențelor apărute și nu au făcut o analiză amplă a acestora, în coraport cu totalitatea probelor cercetate.

Au lăsat fără apreciere următoarele aspecte:

în ședința de judecată martorul Britman I. a declarat că organul de urmărire penală nu a efectuat careva presiuni asupra sa;

la recunoaștere i-au fost prezentat 5 fotografii și el a indicat la persoana care i-a fost cunoscută;

prezentarea spre recunoaștere a avut loc la scurt timp de la comiterea sustragerii și înstrăinarea telefonului, iar ședința de judecată a avut loc la un timp îndelungat de la acel moment și acuzarea nu exclude că urmare a scurgerii îndelungate de timp martorul Britman I. nu î-și aduce aminte de acea persoană de la care a procurat telefonul sustras, cu atît mai mult că l-a văzut un timp nu prea îndelungat, fapt în temeiul căruia nu exclude că martorul s-a greșit în ședința de judecată;

în declarațiile martorului Britman I. depuse în ședința de judecată, acuzarea a sesizat tendința de a induce în eroare instanța, deoarece inițial dînsul a declarat că are o memorie vizuală foarte bună și poate recunoaște persoanele cu care s-a întîlnit 3 ani în urmă, ca mai apoi, contra memoriei vizuale bune să declare că nu mai ține minte ce formă avea fața persoanei care i-a vîndut telefonul.

Instanțele de judecată în mod incorect au respins procesul - verbal de recunoaștere a persoanei după fotografie, deoarece nu au studiat în deplină măsură actul vizat. Or, în cadrul recunoașterii, Britman Igor a confirmat că îl recunoaște pe inculpat după „forma feței, forma nasului, poziția ochilor”.

Prin urmare, este neînțeleasă poziția instanțelor conform căreia actul nu conține descrieri clare, în situația în care martorul a indicat semnalmente după care a recunoscut persoana și el nu era obligat să facă o descriere profesională a înfățișării acestuia. Cu atât mai mult, ar fi absurdă descriere în cadrul recunoașterii după fotografie a cărorva obiecte de vestimentație, în situația în care spre recunoaștere se prezintă doar fața unei persoane.

În drept, recursul este bazat pe art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală - instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărîrii.

6. Judecînd recursul ordinar pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal lărgit concluzionează că acesta urmează a fi respins ca inadmisibil din următoarele considerente.

În primul rînd, potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărîrile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, dar în temeiurile prevăzute de lege.

Conform art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs, se pronunță doar în limitele temeiurilor invocate în recurs. Potrivit art. 429 alin. (1) Cod de procedură penală, recursul trebuie să fie motivat. În corespundere cu art. 430 alin. (5) Cod de procedură penală, cererea de recurs trebuie să conțină indicarea temeiurilor prevăzute în art. 427 și argumentarea ilegalității hotărîrii atacate în acest sens.

Sub acest aspect se reține că recursul ordinar declarat de procuror este fondat în drept și pe temeiurile prevăzute la art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, cum ar fi că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, că motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărîrii (*pct. 5 din decizie*).

Însă, în recursul respectiv, ignorîndu-se prescripțiile nominalizate, nu este specificat asupra căror motive concrete, invocate în apel, nu s-ar fi pronunțat instanța de apel, în raport cu circumstanțele invocate în descriptivul deciziei contestate, inclusiv cele indicate în pct. 4 din prezenta decizie, și care ar fi esența circumstanțelor că motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărîrii, fiind omisă în totalitate și argumentarea ilegalității hotărîrii atacate în acest sens (*pct. 5 din decizie*).

Rezultă, că recursul menționat nu îndeplinește cerințele legale de conținut în partea vizată, iar instanța de recurs nu este competentă să completeze din oficiu recursul ordinar al procurorului cu circumstanțe în fapt și în drept, care l-ar justifica.

Or, conform art. 24 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decît interesele legii.

În al doilea rînd, potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală hotărîrile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, inclusiv și în temeiul cînd hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Instanța de recurs doar verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărîrea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

În această ordine de idei și cu referire la argumentul regăsit în recursul ordinar că decizia instanței de apel este neîntemeiată, dar în care nici nu se conțin referiri la erori de drept concret definite în acest sens, se atestă că împrejurările menționate în partea descriptivă a hotărîrilor instanțelor de fond și de apel, inclusiv cele reproduse în pct. 2 și 4 din prezenta decizie, relevă în mod concludent că ambele instanțe au constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind învinuirea formulată și achitarea inculpatului, în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, prin prisma cumulului de probe anexate la dosar, inclusiv declarațiile părții vătămate Danii A., martorilor Rusnac M., Britman I. și Negrei M., procesul-verbal de recunoaștere după fotografiile din 28 ianuarie 2014, fiecare probă fiind apreciată în conformitate cu prevederile art. 101 alin. (1) Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor, instanța de apel pronunțându-se argumentat asupra tuturor motivelor invocate în apel și repetate în recursul procurorului (pct. 2 - 5 din decizie).

Mai mult, recursul declarat, fondat pe mențiuni ca: „...instanțele de judecată nu au elucidat în deplină măsură cauza divergențelor apărute și nu au făcut o analiză amplă a acestora..., instanțele de judecată incorect au respins procesul-verbal de recunoaștere a persoanei după fotografii ...”, este întemeiat doar pe critica modului în care instanțele au estimat circumstanțele cauzei (pct. 5 din decizie).

Însă, pornind de la relevanțele art. 27, 414 alin. (1) și (2) a Codului de procedură penală, judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate. Instanța de apel, judecînd apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, și poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Astfel, activitatea instanțelor de fond și de apel privind doar aprecierea sau reaprecierea circumstanțelor cauzei în alt sens decît cel pe care îl propune procurorul este o competență și prerogativă legală a acestor instanțe, care nu este temei de drept separat din numărul celor incluse în art. 427 Cod de procedură penală și, astfel, invocarea doar acestei chestiuni în recursul ordinar, este lipsită de orice suport legal.

Este de menționat și că, motivele invocate de recurent au constituit deja obiect de examinare în instanțele de fond și de apel, fiind oferite răspunsuri argumentate în acest sens (pct. 2, 4, 5 din decizie), iar o altă opinie asupra probelor care au fost puse la baza sentinței de condamnare, conform jurisprudenței CtEDO (hotărîrea din 16 ianuarie 2007, pct. 20, cazul *Bujnița versus Moldova*), nu poate servi temei pentru reexaminarea cauzei.

Pe lîngă aceasta, recurentul nu critică în niciun fel concluzia instanțelor că depozițiile martorilor acuzării Rusnac M. și Britman I. sunt divergente și dubioase, deoarece organul de urmărire penală nu a respectat prevederile art. 116 alin. (6) Cod de procedură penală - recunoașterea se poate face după fotografie doar în

cazul în care prezentarea persoanei spre recunoaștere este imposibilă, iar martorul Negrei M. a declarat în instanță că Rusnac M. s-a apropiat de ea înainte de a avea loc ședința instanței de fond și a rugat-o să spună că a văzut cum inculpatul i-a cerut buletinul ei să facă o copie xerox, pentru ca declarațiile lor să fie identice în instanță, însă de fapt nu a fost așa (*pct. 2 - 5 din decizie*).

Or, instanțele întemeiat au conchis că, conform prevederilor art. 8 alin. (3) și 389 alin. (2) Cod de procedură penală, concluziile despre vinovăția persoanei de săvârșirea infracțiunii și sentința de condamnare nu pot fi întemeiate pe presupuneri, iar toate dubiile în probarea învinuirii se interpretează doar în favoarea inculpatului.

Se mai reține că, potrivit art. 419, 415 alin. (2/1), 26 alin. (3), 24 alin. (2) Cod de procedură penală, rejudecarea cauzei de către instanța de apel se desfășoară potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță, care se aplică în mod corespunzător. În cadrul judecării apelului declarat împotriva sentinței de achitare, martorii acuzării se audiază din nou în cazul în care declarațiile lor constituie o mărturie acuzatorie, susceptibilă să întemeieze într-un mod substanțial condamnarea inculpatului. Sarcina prezentării probelor învinuirii îi revine procurorului. Instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii.

Conform jurisprudenței naționale și CtEDO, având în vedere dispozițiile art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, instanța de apel nu este în drept să pronunțe o hotărâre de condamnare bazându-se exclusiv pe dosarul din prima instanță în temeiul căruia inculpatul fusese achitat. Instanța de apel urmează să procedeze la o nouă audiere a anumitor martori ai acuzării solicitați de părți (*hotărârile CtEDO Popovici vs. Moldova din 27.11.2007, §72, și Dănila vs. România din 8.03.2007, §62-63*). Martorii acuzării se audiază din nou în cazul în care depozitiile lor constituie o mărturie acuzatorie, susceptibilă să întemeieze într-un mod substanțial condamnarea învinuitului (*hotărârea CtEDO Spînu vs. România din 29.04.2008, §60*). În baza principiului contradictorialității în procesul penal, principiu unanim recunoscut și susținut de jurisprudența CtEDO, sarcina probațiunii în ședințele de judecată în prima instanță și în instanța de apel îi revine acuzatorului de stat, fiindcă funcția acuzării este pusă pe seama procurorului. CtEDO, în hotărârea Capean vs. Belgia din 13.01.2005, a constatat că, în domeniul penal, problema administrării probelor trebuie să fie abordată din punctul de vedere al articolului 6 §2 și e obligatoriu, *inter alia*, ca sarcina de a prezenta probe să-i revină acuzării. Nerespectarea jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului și încălcarea prevederilor art. 24 și 26 din Codul de procedură penală, care îl obligă pe acuzatorul de stat, după o hotărâre de achitare pronunțată de prima instanță, să prezinte în ședința de judecată anumite probe în susținerea acuzațiilor penale aduse inculpatului, urmează să fie apreciată ca nesusținere a acuzațiilor penale în privința inculpatului, în cadrul examinării apelului declarat împotriva sentinței de achitare. Ignorarea acestei jurisprudențe lezează dreptul inculpatului la un proces echitabil, drept garantat de art.6 din CEDO (*hotărârea Plenului CSJ a RM din 12.12.2005, nr.22 - Cu privire la practica judecării cauzelor penale în ordine de apel, pct. 14.4 – 14.6*).

Însă, în pofida normelor specificate, a principiului contradictorialității în procesul penal și a jurisprudenței nominalizate, se observă că, conform procesului-verbal al ședinței de judecată a instanței de apel, în cadrul rejudecării cauzei potrivit regulilor generale după achitarea inculpatului, procurorul nu a asigurat cercetarea directă și nemijlocit a probelor scrise și decisive ale acușării, cum ar fi martorii Rusnac M. și Britman I., declarațiile căror au fost apreciate de instanțe și puse la baza sentinței de achitare a inculpatului, ca nefiind relevante în aspectul învinuirii formulate (v. 2, f. d. 18-61).

Cele expuse denotă faptul că procurorul s-a eschivat să-și exercite în fața instanței de apel sarcina prezentării probelor, adică nu și-a susținut apelul și volumul învinuirii înaintate inculpatului, care a fost anterior achitat de instanța de fond, omițând legala posibilitate oferită de prevederile art. 414, 415, 419 Cod de procedură penală, de a-și dovedi motivele invocate în apel, iar instanța de apel nu era în drept să pronunțe o hotărîre de condamnare bazîndu-se exclusiv pe dosarul din prima instanță în temeiul căruia inculpatul fusese achitat.

Totodată, prevederile art. 427 Cod de procedură penală oferă posibilitatea contestării prin intermediul recursului ordinar doar a hotărîrilor judecătorești, pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, dar nu și contestarea acțiunilor sau inacțiunilor procurorului care a participat la judecarea apelului în vederea redresării omisiunilor procesuale comise de el.

În hotărîrea CtEDO din 06.04.2010, în cauza Ștefan vs. România, este clar specificat că procurorul are obligația de a reflecta preținsele erori înainte de pronunțarea unei hotărîri definitive, iar statul este cel care trebuie să-și asume erorile comise de procuror și aceste erori nu trebuie reparate în detrimentul persoanei vizate în procedura în cauză.

Astfel, soluția dispunerii rejudecării cauzei pentru examinarea repetată a apelului procurorului potrivit regulilor primei instanțe, în vederea unei eventuale condamnări a persoanei achitate, în cazul în care procurorul nu a susținut în apel învinuirea prin invocarea cercetării directe a probelor, ar fi una lipsită de orice suport legal.

Împrejurările enunțate denotă în mod concludent că instanțele de fond și de apel nu au comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurent, că hotărîrile contestate conțin motive clare și legale pe care se întemeiază soluția, că recursul ordinar este unul neîntemeiat.

Conform art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, judecînd recursul, instanța îl respinge ca inadmisibil, cu menținerea hotărîrii atacate, în cazul în care se constată că el este neîntemeiat.

Prin urmare, odată ce recursul de pe rol este neîntemeiat, el urmează a fi respins ca inadmisibil, cu menținerea hotărîrilor atacate.

7. În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 1), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție

DECIDE :

Respinge ca inadmisibil recursul ordinar declarat de procuror împotriva sentinței Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 28 august 2014 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 martie 2015, în privința inculpatului Onica Vasile Spiridon, cu menținerea hotărîrilor atacate.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 08 iulie 2015.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Iurie Diaconu

Elena Covalenco

Liliana Catan

Ion Guzun